

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Stev. 9.

Krainburg, 31. januarja 1942.

Leto 2.

Bengasi je bilo osvojeno

Posebno poročilo poveljstva oborožene sile javlja nov uspeh Rommela

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. januarja. Vrhovno poveljstvo je v posebnem poročilu dne 29. januarja zvečer naznanilo:

Nemške in italijanske čete so danes zjutraj zavzele Bengasi.

Rommel povišan za Generalobersta

V priznanje njegovih visokih zaslug

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. januarja. Führer je vrhovnega poveljnika nad Panzerarmee Afrika Generala der Panzertruppen Rommela v priznanje njegovih visokih zaslug povišal za Generalobersta.

Naglo zasledovanje na Malaji

40 angleških vojakov v Bagdadu ubitih

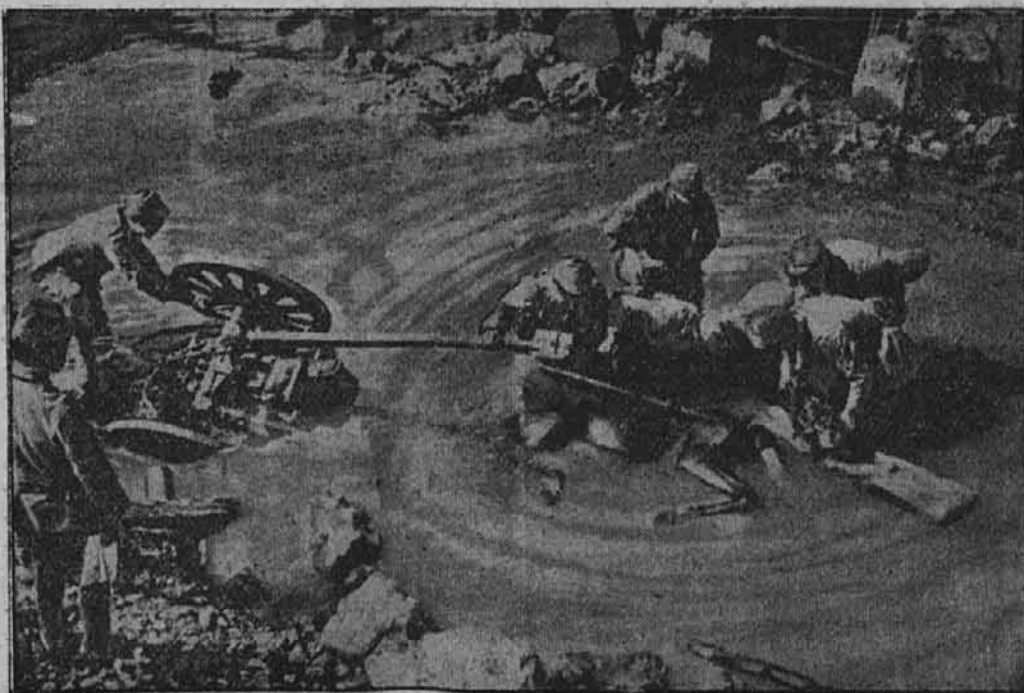
Tokio, 30. januarja. Kakor poroča Domei, pravijo frontna poročila iz Malaje, da je japonska kolona, ki hiti vzdolž železniške proge Kluang—Singapur proti jugu, dne 28. januarja ob 17. uri v hitrem zasledovanju sovražnika dosegla točko, ki leži 2 km severno od Lananka, 50 km od Johurske morske ožine. Na drugi strani so japonske enote, ki so operirale v zapadnem odseku dne 27. januarja ob 16.15 v naskoku zavzele Simpang Regam, 20 km od Ayer Ritama.

Druge poročila javljajo, da japonska skupina, ki je prodrla na zapadni obali, od srede zjutraj neprestano obdeluje britanske motorizirane čete, ki so zašle v past v močvirnatem ozemlju, južno od Batu Pahata. Britanske čete, ki so opremljene s težkimi topovi in oklopnjaki, so se v globokem močvirju tega ozemlja doslovno pogrezile. Glasom poluradnih poročil se japonske bojne sile, ki so bile uporabljene v srednjem odseku, v času od 15. do 27. januarja vplele skupno 29 oklopnjakov, 24 oklopnih opazovalnih vozov, 22 topov, 10 metalcev min, 100 tovornih vozov in drugo vojaško opremo.

Cesarski glavni stan je v četrtek naznanil, da si je japonsko zračno brodogradništvo popolno premoč v zraku v vodovjih, ki obdajajo otok Celebes in na zapadu in na jugu otočja Molukken.

V Burmi so japonske čete, ki prodirajo na Mulmein, dosegle vzhodni breg reke Salven, kjer se bijejo silni boji.

Kakor poročajo iz Bagdada, je britanska vojaška oblast za tri tedne odredila popolno zatemnitev mesta. To odredbo je pa morala že po štirih dneh ukiniti zaradi vedno ponavljajočih se puntov. Najmanj 40 angleških častnikov in vojakov je bilo v tem času na cestah Bagdada smrtno zabodenih po bodalnih.



Težavna pota na prodiranju

Tudi na Malajskem se morajo japonske čete v bojih na gorah in v džungli boriti z velikimi težavami. — Tukaj je top z vprego vred strmoglavil po strmini v reko, iz katere ga dvigujejo z naporom vseh sil.

(Scherl, Zander-Multiplex-K.)

Uspešni boji na celokupni vzhodni fronti

Močne skupine bojnih in lovskih letal na delu — Sovjetska letala zažgana

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 29. januarja naznanilo:

Na Krimu in na južnem odseku vzhodne fronte je zaradi silnih snežnih metežev le malo bojnega delovanja. Ob priliki, v včerajšnjem poročilu oborožene sile javljene uničenja neke sovražne skupine sil na južni obali Krima je prišlo v roke nemških in romunskih čet 840 ujetnikov, 12 topov kakor tudi 111 strojníc in metalcev granat.

Na fronti ob Donecu so nemške in slovaške skupine odbile krajevne sovjetske napade. Naši lastni protinapadi so bili uspešni.

V srednjem odseku fronte je sovražnik na več krajih brez uspeha napadel. Z našimi napadi smo po hudih bojih osvojili številne kraje in vplenili večje število topov.

V severnem delu vzhodne fronte je sovražnik nadaljeval svoje napade. Boji so deloma še v teku. Južnovzhodno od illmenskega jezera, na okoljevalni fronti okrog Leningrada in na nemško-finski fronti v Lapplandu so bila uspešna podjetja udarnih čet.

Močne skupine bojnih in lovskih letal so se posebno v srednjem in severnem odseku

udeležile bojev na tleh. Veliko število sovjetskih letal je bilo zažganih.

V Severni Afriki je živahno opazovalno delovanje v Kirenajki. Uspešni napadi iz zraka so bili naperjeni proti britanskim kolonom avtomobilov zbranim četam in skladiščem gonilne snovi v severno afrikanskem obrežnem ozemlju od Bengasija do Marsa Matruka.

Pri dnevnih in nočnih napadih na britanska letališča na otoku Malti je bilo poškodovanih več letal na tleh. Britanski bombniki, ki so v zadnji noči poskušali napasti Münster, so bili pregnani po močni obrambi in so brez načrta odvrgli bombe v severozapadni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo male izgube. V nekaterih krajih so bile poškodovane hiše. Trije britanski bombniki so bili sestreljeni.

Sovjeti na južni obali Krima uničeni

Bombni polni zadetki na državno ladjedelnico v Malti. — 100 tj odstrel lovcev

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 28. januarja naznanilo:

Neko sovražno skupino sil, ki se je bila izkrcala na južni obali Krima, smo v večdnevnih bojih vrgli nazaj in jo uničili razven malih ostankov. Na mnogih mestih vzhodne fronte so nemške čete izvršile uspešne krajevne napade. Vplenevi ali uničeni so bili oklopnjaki, topovi in drug material. Pred Leningradom so skupine orožja pri nekem podjetju udarnih čet uničile 58 sovražnikovih bunkerjev in bojnih stanov. Zračno brodogradništvo je izvršilo uspešne napade proti sovjetskim premikajočim se četam, kolonom z novimi posilkami, železniškim vlakom in letalskim noriščem.

V severni Afriki je na obeh straneh opazovalno delovanje. Nemška bojna letala so bombardirala britanska taborišča v barakah in zbirališča avtomobilov v severni Kirenajki.

Napadi iz zraka nemških bojnih letalskih sil so bili podnevi in ponoči naper-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

30. januar 1933

→ Krainburg, 30. januarja 1942.

Ako bi bil kdo na večer znamenitega 30. januarja 1933., ko so korakale mase skoz Wilhelmstrasse v Berlinu, povpraševal vsakega poedinca te vzburkane množice ljudi, bi bil dognal presenetljivo statistiko. Skoraj vsak tretji teh mož SA, SS, pristašev stranke in velikega števila onih, ki v spiskih NSDAP še niso bili vpisani in ki so tudi vsi skupno korakali, bi bil moral

Führer govori

Berlin, 30. januarja. Führer govori danes ob 17. uri za 30. januar. Njegov govor bo velikonemški radio prenašal na vse radijske postaje.

Ponovitev tega prenosa se bo vršila danes zvečer po poročevalni službi ob 20. uri.

izpovedati, da spada k veliki vojski brezposelnih, ki je v oni zimi od 1932-1933 dosegla najvišje stanje. In če bi se bil ta pohod vršil v kateremkoli drugem nemškem mestu, štetje brezposelnih v taki manifestaciji nove Nemčije bi pokazalo natančno isto kvoto. Prav nič drugače ne bi bilo ob kakšnem pohodu v katerikoli nemški vasi ali katerikoli nemški podeželski občini. Seveda tukaj ne bi nastopili nobeni delavci in nameščenci ali le malo takih in nič ali malo takih brez zaslužka, ampak kmetje in poljedelski državljanji. Toda tudi ti se takrat ne bi mogli izkazati z ničemer drugim kakor z zadolženo kmetijo in z obupno gotovostjo bližajočega se popolnega gospodarskega poloma.

S tem seveda ni rečeno, in to vemo pač tudi vsi sami da bi se našel ta visoki odstotek brezposelnosti edino le v onih množicah, ki so takrat korakale v Berlinu ali ki bi lahko korakale v vsakem drugem kraju. Ne, ob pričetku leta 1933. je bila cela Nemčija velik tabor pomanjkanja.

In kakor imajo vselej v dnevih zgodovinskega pomena simboličen pomen nagona dejanja naroda — kajti ni bilo treba, da bi ta cele ure trajajoči pohod skoz Wilhelmstrasse ukazala kakšna »odredba« — tako je postal pohod vzdigajočega se nemškega naroda pred Führerjem pohod iz bede in stiske v življenje dela, zaslužka in s tem brezskrbnosti.

Strašno dediščino sta Führer in njegova stranka prevzela dne 30. januarja 1933. Položaj nemškega gospodarstva, trgovine, obrti, industrije, kmetijstva se je zdel brezupen in na smrt bolan. Skoraj kakor zasmehovanje je bilo slišati, da se je vspe-la proti temu peščica mož — Führer in njegovi sodružniki — ki so z načrtom »četrtiltke« obečali popolno odstranitev brezposelnosti in s tem najhujše sile. Toda ni so le obečali, ampak ostali so tudi pri besedi.

Le malo jih je od začetka doumelo polni pomen zakonov in ukrepov za motoriziranje Nemčije — po zakonu o davku na avtomobile dne 11. aprila in zakonu o ustanovitvi podjetja »Reichsautobahn« z dne 27. junija 1933. Ti niso le tvorili bistven prispevek za gospodarsko povzdigo nove države, ampak so bili tudi predpostavke za zmago naše narodne vojske v tej obrambni vojni.

Sploh se mora vedno uvaževati, da so bili vsi napor, ki so jih podvzeli Führer in po njegovem nalogu stranka ter njeni člani, da bi iztrgali celokupni nemški narod iz materielne in duševne stiske v dobi,



Bojno torišče v vzhodni Aziji

Lahki japonski oklopnjaki prečkajo neko reko v vzhodnoazijskem prostoru.

(Press Haffmann, Zander-Multiplex-K.)

ko je država obstojala po milosti Versaillesa, h krati tudi stavni kamni za zaščitni okop, ki bi bil morebiti potreben, ako bi sile ravno tega Versaillesa morda poskušale zopet podneti bakljo vojne nad Nemčijo in nemškimi narodom.

Tako so bile, da se odpravi obubožanje kmetijskega prebivalstva, izdane različne postave in naredbe, kakor naredba o zaščiti kmetijstva pred izvršbami z dne 14. februarja 1933., državni zakon o dednih kmetijah z dne 29. septembra 1933., zakon o preobrazbi nemškega kmečkega stanu z dne 14. julija 1933. itd. Nemški kmet je po teh zakonih pridobil zopet tudi svojo statusno in tako pravo svobodo. Ni bil več pod oblastjo borze in kapitala. Hkrati je pa bila vsled proizvajalne bitke tega kmečkega stanu, ki je sedaj lahko delal, ne da bi ga težile skrbi zaradi v pogledu potrebe in ponudbe vedno spreminjajočega se trga, ustvarjena podlaga za zadostno prehrano celokupnega naroda iz lastne zemlje — tudi za primer, ako bi hotela zopet kakšna sovražna gladovna blokada prisiliti Nemčijo na kolena.

Nadalje je bila vsled naredbe o posojilih poročencem z dne 1. junija 1933., zakona o odvrčanju dedno obremenjenega potomstva z dne 14. julija 1933., zakona o zločinah iz navede kot škodljivci splošnosti z dne 24. novembra 1933., naredbe o ustanovitvi državnega odbora za pomoč Mati in dete (Mutter und Kind) z dne 24. februarja 1934., zakona o poenostavitvi zdravstva z dne 3. julija 1934., naredbe o podelitvi pripomoči za otroke itd. pred vsem obvarovano osebno in rodbinsko življenje vsakega, posebno priprostejšega rojaka pred mnogokratnimi škodami na telesu in duši. Ravnotako je odpravila Führerjeva ustanovitev zimske pomoči z dne 12. septembra 1933. grenko stisko najbolj revnih rojakov. Ustanovitev skupnosti NS Kraft durch Freude («Veselje okrepčuje») po dru Leyu dne 27. novembra 1933. z njenimi vožnjami za časa dopustov itd. je pa prinesla sijaj in veselje v vsakdanjost delovnega ljudstva. — Toda preko tega so vsi ti ukrepi zvarili celi nemški narod v veliko skupnost, ker so vsi — v resnici vsi, deležni duševnih in materialnih dobrin naroda in le složen narod Nemcev se je mogel vzdrževati v sredi tega sveta sovražnikov.

Naštevati bi še lahko na stotine podrobnosti, ki so jih v letih izgraditve od 1933 do 1939 Führer in njegovi poverjeniki začeli in ki so postale stopnice za povzdigo naroda, dežele in države, kakoršne ne pomni svetovna zgodovina. Že zadnja leta pred vojno so dala čutiti predhodnji okus bogatega, zdravega in veselega življenja tega pospenjajočega se nemškega naroda.

Res je, ta pot pač ni bila lahka in tudi ne brez hudih kamnov spotike. Vedno znova je bilo treba vse preudarnosti Führerjeve, neštete malega in tihega dela stranke in njenih pododdelkov, da je mo-

Polotok Balanga v japonskih rokah

Bitka v Johuru se bliža svojemu koncu — Umik na Singapur

Tokio, 30. januarja. Po poročilih iz fronte, ki ga je dobil časopis »Tokio Niči Niči«, se nahaja polotok Balanga na jugozapadu otoka Luzona sedaj popolnoma v japonskih rokah. V ponedeljek so v zgodnjih jutranjih urah japonske čete zavojevale Balango, strateško središče bojnih sil generala USA Mac-Arthurja. Kakor javlja Domej so mešane USA in filipinske čete izpraznile postojanke, ki so jih doslej žilavo branile, in se v begu začele umikati. Četam USA je ostala sedaj le še trdnjava na otoku Corregidoru.

O položaju na malajski fronti so zvedeli v Tokiu danes ponoči, da so se Angleži, Avstralci in Indijci po večdnevni bojih v odseku 100 km severozapadno od Singapure umaknili na odsek Kuala (nekako 40 km od Singapure). Japonci so jim pa tlik za petami. Vojaški krogi so mnenja, da se bodo v tem zadnjem obrambnem odseku pred Singapurem vršili še trdi boji, ki pa ne morejo več vplivati na izid malajskih bojev. Nasprotnik bo bržkone poskušal z zavlačevalnimi boji na umiku polagoma vzeti večji del svojih čet na otok

Sovjeti na južni obali Krima odbiti

(Nadaljevanje s 1. strani.)

jeni proti pristaniškim napravam na otoku Malti. Bombni polni zadetki težkega in najtežjega kalibra so predvsem prizadejali škodo državi ladjedelnici.

Ob obrambi napada britanskih bombnikov na ozemlje Reicha v noči na 27. januarja je nek odred nočnih lovcev pod vodstvom Hauptmana Lenta in Oberlautnanta princa zu Lippe-Weissenfeld dosegla svoj stoti odstrel.

Britanci priznavajo izgubo ladje

„Barham“

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 27. januarja naznanilo:

Na vzhodu so nemške čete v še trajajočih tridih bojih prizadele sovražniku nove težke izgube na ljudeh in materialu. Zračno brodogeje je podpiralo te boje navzlic težavnim vremenskim prilikam. Nadaljevalo se je obstreljevanje v vojni važnih ciljev v Leningradu.

Kakor je bilo javljeno že po posebnem poročilu, so nemške podmornice na severno ameriški in kanadski obali nadaljujejo svoje napade na

Singapur. Britanske bojne sile, ki so v bistvu sestavljene iz Avtralcev in Indijcev, se obupno borijo proti Japoncem, ki jih napadajo od treh strani. Ako britanskim bojnim silam ne uspe, da si držijo prosto eedaj ogroženo pot za umik v Singapur, skoro ne bodo mogli preprečiti, da bodo popolnoma obkoljeni in tudi del njihovih sil ne bo mogel uiti v Singapur.

Japonske čete, ki prodirajo iz vzhoda, zahoda in severa v notranjost Johura zožujejo po vojaškem pregledu, ki ga objavlja Domej, vedno bolj orjaško past okrog 20.000 mož sovražnih čet.

Po poročilu iz malajske fronte je bilo v zadnjih bojih doslej ujetih 200 častnikov in 5000 mož britanskih čet. Po japonskih frontnih poročilih, so Japonci v ponedeljek sestrelili 39 izmed 40 letal sovražničkovega zračnega brodogeja, ki je na malajskem polotoku dvakrat poskušalo napasti japonske prevoze.

»Niči Niči Simbun« poroča iz Ranguna preko Sajgona, da prodirajo japonske čete navzlic silnemu odporu britanskih bojnih sil v Burmi po načrtih na Mulmein.

sovražno plovbo v teh povodjih potopile nadaljnjih 12 trgovskih ladij s skupno 103.000 bрт, med temi šest velikih tankerjev. Pri teh napadih je bila posebno uspešna podmornica korvetnega kapitana Zappa.

Naše podmornice so od svojega prvega, dne 24. januarja javljenega nastopa na zapadnem robu Atlantskega oceana s tem potopile 30 sovražnih trgovskih ladij s skupno 228.000 bрт.

Bojna letala, ki so bila odposlana na obrežno opazovanje, so napadla vojaške naprave na škotski vzhodni obali in na južno zapadni Angleški.

V severni Afriki se je povečal plen nemško italijanskih čet v bojih od 21. do 25. jan. na 283 oklopnih vozil, 127 topov in 563 avtomobilov; razven tega je bil uplenjen tudi številni drugi vojni material. Edinice vojske so sestrelile ali uničile na tleh 28, edinice zračnega brodogeja pa 12 britanskih letal.

V povodjih okrog Malte so nemška bojna letala dosegla bombne polne zadetke na nekem britanskem rušilcu. Težko poškodovana je bila neka večja sovražna trgovska ladja. Napadi iz zraka na letalska in morska oporišča na otoku Malti so se nadaljevala podnevi in ponoči.

moglo vse to uspeti v kljub vsem težavam in odporom.

Sedaj v teh letih vojne je bila postavljena preizkušnja raztrganja. Kakor je bilo pričakovati, je doprinesla dokaz, da je bil oni pohod dne 30. januarja 1933. pohod celega nemškega naroda v svetlobo svobode in podviga.

Britanski bombniki so v zadnji noči vrglj razstrelne in zažigalne bombe na nekatere kraje v severno zapadni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo izgube na mrtvih in ranjenih. Posamezna sovražna letala so prodrli v daljnjo okolico državnega glavnega mesta. Trije izmed napadajočih bombnikov so bili sestreljeni.

Kakor je bilo javljeno v poročilu dne 26. novembra, je neka nemška podmornica pod vodstvom Kapitanleutnanta barona Tiesenhause na pred Sollumom napadla neko britansko bojno ladjo in jo s torpednimi zadetki težko poškodovala. Kakor se je med tem moglo ugotoviti, gre za bojno ladjo »Bahram«, ki se je po treh torpednih zadetkih potopila.

Kaj pripovedujejo gomile

Kot popolnoma zgrešena in zmotna se je izkazala pravljica do jlj, da so Germani tekali okoli obdani le z medvedjo kožo. Žene, moške in otroci so nosili doma natkano platneno in volneno spodnjo tkanino. Germani so že v bronasti dobi preli in tkali. V barju ima prstena kislina lastnost, da vse dobro ohrani. Zato je na mrtvih truplih, ki so jih spravili iz barja, vse dobro ohranjeno, tudi obleka, tako da se še lahko ugotovi njena barva. Moški Germani so nosili jopiče, ki ga je zapon ali igla, takozvana »Fibel« na prsih ali ramenih držala skupaj. Nosili so tudi popolnoma pravilne hlače. Germanka je nosila bluzo s kratkimi rokavi in krilo s kolčnim pasom.

Iz neke gomile na frizijski obali, ki je bila preoblokana z močvirniško travniško zemljo, so spravili na dan dobro ohranjeno mrtvo truplo, mladega, plavolasega, približno 18 let starega dekleta, čigar obleka je izborna ohranjena. Jopič in krilce oba kratka in lahkoživa, sta iz volne, krilo je napravljeno iz vrvc in spredaj zvezano. Prehod med krilom in bluzo je tvoril za roko široki iz volne tkan pas. Velik nakit je imelo dekle spredaj nad pasom kot konec jopiča.

V srednjem veku se je v noši nemških žen prvič pokazal ozki kroj, pod katerim so se oblike telesa mogle spoznati določneje nego pod prejšnjim krojem brez pasu. Ta novota se je zdela pohujšljiva, duhovniki so jo grajali kot lahkomišelnost ali celo nesramno. Vendar so ženske obdržale oprijemajoči se kroj.

Na neki sliki, ki prikazuje kmečki ples, nosijo mlada dekleta krilo s pasom, pri njih so tudi vrat in tilnik precej prosta; na glavi nosijo venec. Kot poglavitna krepost v življenju žene je veljala »Mäze«, to je pravilna zmernost v okusu, čustvovanju in dejanju, ki se izogiba vsemu, kar je nesodobno in čezmerno. Wolfram von Eschenbach prosi zato naj ves čednostni svet spremlja prava »Mäze«, kajti sramežljivost varuje нравstvo.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerel Kärnten GmbH, Klagenfurt - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. - Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl, (Wehrmacht) I V. Hermann Allmayer. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 rütlig

PEVKINJA

NOVELA · SPISAL WILHEM HAUFF

Komercialskega svetnika Bolnaua je še vedno našel v postelji, ker mu ni bilo dobro; videti je bil zelo potrt, govoril je z zelo negotovim, hripavim glasom razne neumnosti o rečeh, ki so bile drugače popolnoma izven njegovega obzorja. Okrog sebe je imel celo zbirko znamenitih pravnih slučajev, ki jih je z vne mo proučeval; gospa komercialskega svetnika je trdila, da jih je celo noč čital in tu pa tam grozno ječal in stokal. Posebno je čital primere o takih, ki so bili po nedolžnem dejani ob življenju; zdravstvenemu svetniku je izrekel svoje mnenje, da je za vsakega človekoljuba velika tolažba, ako pravosodstvo ne posluje prenašlo; kajti ako traja kak postopek deset ali še več let, je vendar več upanja, da bo nedolžnost lažje prišla na dan, kakor če koga že danes ali jutri obesijo.

Pevkinja Fiamettijeva, za katero je doktorju končno še preostala ena urica, je bila mrka in pobita, kakor da ni za njo nobene upanja več na tem svetu. Oči so ji bile motne, podoba je bila, da je celo noč jokala. Rana je bila nad vse pričakovane dobra; toda z naraščajočim telesnim zdravjem, sta očitno slabela mir in zdravje njene duše. »Dolgo sem premišljevala o tem«, je rekla, »in ugotovila, da ste Vi, ljubi doktor, na poseben način zapleteni v

mojo usodo. Poprej Vas še poznala nisem; priznam, da sem komaj vedela, da je v B. zdravstveni svetnik Lange. In sedaj, ko sem na mah postala tako nesrečna, mi pošlje Bog tako sočutnega, očetovskega prijatelja.«

»Gospodična Fiametti«, je odvrnil Lange, »zdravnik ima ob marsikateri bolniški postelji še nekaj več opravka kakor samo otipati žilo na levi, obvezati rane in zaplsati miksture. Verjemite mi, kadar človek tako sam sedi pri kakšnem bolniku, kadar sliši nemirni notranji utrip njegove duše kadar bi rad obvezoval rane, ki jih nihče ne vidi, takrat postane na čudovit način iz zdravnika prijatelj, in podoba je, da tajinstvena zveza med telesom in dušo tudi v tem razmerju opazljivo učinkuje.«

»Tako je«, je rekla Josipina in ga zaupljivo prijela za roko, »tako je, tudi moja duša je našla zdravnika. Morda boste morali še veliko storiti za mene. Nemara boste morali še pred sodiščem nastopiti v mojem imenu. Ako hočete to veliko žrtve doprinesiti ubogemu dekletu, ki sicer nima nobene zaslonbe, se Vam hočem razodeti.«

»To bom storil«, je rekel prijami stavec in ji stisnil roko.

»Toda pomislite dobro; ljudje so napadli mojo sloves, obtožujejo me, obsojajo me. Ako bi potem ljudje tudi na Vas porogljivo kazali s prstmi, ker ste se potegnili za razvpiito pevkinjo, ah, za mene, ali boste mogli kaj takega prenesti?«

»Hočem«, je rekel doktor resno. »Pripovedujte!«

6.

»Moj oče«, je pripovedovala pevkinja, »je bil Anton Fiametti, slaven goslar, ki Vam bržkone ni neznan iz mlajše dobe, ker se je njegov sloves povsod razširil po koncertih, ki jih je imel na dvorih in v večjih mestih. Spominjam se ga iz moje detinske dobe, ko mi je goslar skalo, ki sem jo, komaj tri leta stara, že popolnoma pravilno pela za njim. Moja mati je bila ob tistem času izborna pevkinja in je v koncertih mojega očeta pela nekaj napevov. Bila sem štiri leta stara, ko je oče umrl na potovanju in nas zapustil v bedi. Moja mati nas je morala potem preživljati s petjem. Po enem letu je poročila nekega godbenika, ki se ji je baje od začetka zelo prikupoval, pozneje se je pa izkazalo, da se je le zato poročil z njo, da bi izkoristil njen glas. Postal je glasbeni ravnatelj v majem nemškem mestu W—b—g na Francoskem, in takrat je še le pričelo naše trpljenje.«

»Moja mati je dobila še tri otroke in izgubila svoj glas tako, da skoraj nič več ni mogla peti. S tem je bil usahnil največji denarni vir mojega očima; kajti njegovi koncerti so bili sloveli in bili obiskani le radi moje matere. Od tistih mal jo je strašno mučil; meni pa ni hotel dati jesti, nazadnje mu je pa prišlo na misel sredstvo, da je mogel mene izkoristiti. Trpil me je cele dneve in mi goslar najtežje komade Mozarta, Glucka, Rossinija in Spontinija, ki sem jih potem v nedeljo ob ve-

likem ploskanju odpela. Uboga Pepca, kakor so me imenovali, je postala eno tistih nesrečnih čudovitih otrok, ki jim je narava podelila lep talent v njihovo največjo nesrečo; okrutnej je zahteval, da sem morala vsak dan peti in mi cele dneve ni dal jesti, ako kakšnega glasu nisem pravilno intonirala. Mati mojega trpinčenja ni mogla dolgo gledati; zdela se je, kakor da njeno življenje izteka z njenimi solzami; nekega lepega spomladanskega jutra smo jo našli mrtvo. Kaj naj Vas še zabavam z leti moje muke, ki so se sedaj začela? Bila sem enajst let stara, pa bi morala voditi gospodinjstvo, vzgojevati moje mlade brate in sestre in pri tem še peti na koncertih. O, to so bile peklenke muke!

V tem času je k nam večkrat prihajal nek mož, ki je očimu prinesel vedno polno možnjo petfrankovskih komadov. Vedno me popade groza, kadar mislim nanj. Bil je velik, mršav mož, srednje starosti; imel je male, bliskajoče se sive oči, katere so ga vsled neprijetnega, boječega izraza razlikovale od vseh ljudi, ki sem jih kedaj videla. Jaz sem se mu, kakor je bilo videti, zelo prikupila. Kadar je prišel, je vselej hvalil mojo velikost, mojo dostojnost, moj obraz, moje petje. Posadil me je večkrat na svoja kolena, čeprav me je nehote neka groza gnala od njega; navzlic mojemu vpitju me je poljubil, blagougodno je dejal: »Se dve leti — tri leta, Pepca, pa boš pripravljena!«

(Dalje prihodnj.)

Gospodarstvo

Razmah hrvaške zunanje trgovine

Že v zadnji številki smo glede uvoznega blaga na Hrvaškem poročali, da je glede uvoznega dovoljenja odločilno, ali ste v izvozi deželi marka in lira plačilni sredstvi ali ne. Zanimivi so tozadevni podatki zagrebske borze.

Da prevladujeta ti dve devizi na zagrebski borzi, se jasno vidi iz njenega poročila za leto 1941. V navedenem letu, kakor znano, zagrebska borza med 4. aprilom in 16. junijem sploh ni poslovala in sta zato nastali v poslovanju dve ostro ločeni periodi, dinarska perioda prvega četrtletja in perioda kun v drugem polletju. V prvem četrtletju so tržili marko za 656.4 milijone dinarjev, švic. frankov za 98.9 milijonov dinarjev, dolarjev za 46 milijonov. Vrednost prodanih funtov in grških drahem pa ni dosegla meje 0.1 milijonov din. V drugem polletju je pa na čelu promet z markami za protivrednost 1270 milijonov kun. Drugo mesto zavzema italijanska lira s 502.5 milijonov kun; prometa z liro poročilo prvega četrtletja sploh ne omenja. Na tretjem mestu stojijo švicarski franki z vrednostjo 5.4 milijone kun, kar je v primeru s prvim četrtletjem zelo malo. Celokupni promet leta 1941. je z zneskom 2580 milijonov kun večji od onega v letu 1940. v katerem je bilo vključno akcije in državne papirje prometa za 1853 milijonov din. Nedvomno je to razmah zunanje trgovine v razmahu.

Predstojatelja pogleda glede trgovinske pogodbe z Italijo pa jo bodo gotovo še povečala. Pri tem se bo seveda znova razpravljalo o neresenem vračanju nadaljnjega dela hrvaških zavarovalnih zavodov v prej jugoslovanskih, sedaj italijanskih posredstvih. Za provinco Ljubljana je ta zadeva že rešena na tak način, da skoro vse tam delujoče neitalijanske ali narodno slovenske družbe po stanju 1. januarja 1942. izročijo svoje portfelje sledečim italijanskim družbam: »Istituto Nazionale delle Assicurazioni«, »Assicurazioni Generali di Trieste«, »Riunione Adriatica di Sicurtà«.

Izjemi sta le nemški družbi »Elementar«, kojih italijanske veze že delujejo pod imeni »Danubio« in »Eure«, in so torej že prej bili tani pogoji za prevzem. Od hrvaških družb je prizadeta prav za prav le »Croatia«, med tem ko dela »Sava« pretežno z italijanskim kapitalom. V Zagrebu se vrši v zavarovalstvu potrebna reorganizacija, ki je nujna posledica dejstva, da se bo po izločitvi srbskih družb število poslujočih znižalo od 24 na 18.

Hrvaška mobilizira smuči

Zagreb. Hrvaški minister za trgovino je z naredbom omejil proizvodnjo, prodajo in uporabo smučij in njih pritisklin. Tekom osmih dni se morajo javiti vse zaloge smučij in pritisklin, ki se nahajajo pri prodajalcih in proizvajalcih; pristojni poveljnik zbori bo potem odredil, koliko teh športnih predmetov bo potrebovala vojska. Dokler on ne odloči, je prepovedana vsaka prodaja. Pri pristojni policijski oblasti se morajo prijaviti tudi smuči in smučarska oprema, ki se nahaja v zasebni lastni. Tudi te se smejo uporabljati le po posebnem dovoljenju.

Plačilni promet s Hrvaško. Hrvaška državna banka javlja, da je sedaj preko zaračunajoče blagajne v Berlinu mogoče plačilni promet med Hrvaško na eni strani in Srbijo, generalnim gouvernementom, nadalje Bolgarijo, Nizozemsko in Dansko na drugi strani. Da se pospeši klirinški promet med Hrvaško in Srbijo, je bilo dogovorjeno, da se smejo izplačila v Zagrebu in Belgradu izvršiti na podlagi kopij nalogov, ki jih morajo poslati v Berlin. Nameravajo se tudi poslužiti posredovanja podružnice narodne banke v Zemun.

V Srbiji imajo zopet čisto dinarsko veljavo. Srbska narodna banka objavlja, da bo v bodoče dinar edino zakonito plačilno sredstvo v Srbiji. Zamenjava v obtoku nahajajočih se Reichskreditkassenscheine mora biti končana do 1. julija. Novi Kreditkassenscheini ne pridejo več v obtok.

Dom in polje

Zboljšajmo pridelek krompirja

Krompir je važna ljudska hrana in ima kot tak posebno v vojni izreden pomen. Zato se mora paziti, da se dvigne pridelek krompirja, istočasno pa tudi, da se poraba krompirja v domačem gospodinjstvu po možnosti omeji, da bi se tako moglo postaviti čim največ krompirja za prehrano prebivalstva na trg.

Tu v južni Koroški je pridelek krompirja zelo nezadovoljiv. Temu pa ni kriva ne zemlja, ne podnebje, ampak pomanjkljiva obdelava zemlje in pa predvsem trajna uporaba že izrojenega semena. Zato je dana možnost, da se z boljšo obdelavo zemlje, z izdatnejšim in pravilnejšim gnojenjem in s uporabo svežega semena, pridelek krompirja znatno poveča.

Krompir kot okopanina potrebuje, ker se v prvi vrsti razvija v zemlji, za svoj razvoj dovolj prostora. Tega pa krompir v večini slučajev nima dovolj, ker se ponavadi preplitvo orje. Skozi orno podlago krompirjeve korenine ne morejo prodrati, tako, da so navezane samo na zorano zemljo. Če pa je preplitvo zorano, je pa ta zorana zemlja preozek prostor, da bi se mogel krompir pravilno razviti in da bi dal zadovoljiv pridelek. Tu je treba skrbeti, da se prične počasi z globljim oranjem, da se da tako krompirju v zemlji več prostora in s tem tudi več hrane, da se bo mogel bolje razviti.

Občutnemu zmanjšanju pridelka krompirja je vzrok tudi poseben način oranja, tkzv. bifangi. V razorih ne raste nič, in čim več razorov je na njivi, tem manjša je tista površina, ki nam je za sajenje dejansko na razpolago. Bifangi naj se zato odpravijo in nadomeste z ravnim oranjem. To lahko dosežemo, če uporabljamo dobre obračalne pluge. S tem ne dosežemo samo tega, da je res celotna površina njive na razpolago za obdelavo in žetev, ampak moremo s temi plugi tudi globlje orati in dati s tem koreninam na razpolago več prostora.

Krompir je zelo hvaležen, če mu močno gnojimo. Na hektar mu moremo dati do 400 dvojnih centov hlevskega gnoja. Dalje pa potrebuje za razvoj listov še kalij v obliki 300 do 400 kg 40% kalijeve soli na

hektar. Razvoj listov je zato važen, ker krompir ne dobiva hrane samo iz zemlje potom korenin, ampak tudi potom listov iz zraka. Če so torej listi pomanjkljivi, je tudi hrana, ki jo dobiva krompir iz zraka nezadostna. Čim bujnejši so listi, tem intenzivneje dihaajo in s tem pridobivajo zadostno hrano iz zraka. Če sta obe vrsti prehrane, t. j. iz zraka in iz zemlje zadostni in se skladata, se more tudi krompir sam pravilno razvijati in dati zadovoljiv donos.

Pri krompirju je izrednega pomena menjava krompirja. Krompir se namreč zelo hitro izrodi. Zato je potrebno, da se uporablja vsakih par let drug, svež semenski krompir. Pri nas v južni Koroški je pridelek krompirja v glavnem zato tako slab, ker se seme skoro nikjer ne menja. Vsak kmet mora skrbeti, da vsako leto vsaj del površine zasajene s krompirjem posadi s svežim semenom, da more iz tega pridelka v naslednjem letu zasadi vso krompirjevo površino. Ni mogoče namreč naenkrat dobiti svežega semenskega krompirja, da bi mogli vsi kmetje v južni Koroški izmenjati ves semenski krompir. Da se zavaruje sajenje v letu 1942. mora vsak kmet sam imeti na razpolago dovolj semenskega krompirja. V mejah možnosti pa bo preskrbljeno, da bo uvoženega čim več svežega in dobrega semenskega krompirja, tako da se bo moglo v letu 1942. zasadi vsaj del s krompirjem zasajene površine z dobrim semenskim krompirjem. Uspeh ne bo izostal.

Če se bo z zboljšanjem obdelave zemlje in z zamenjavo semena pridelek krompirja podvojil ali celo potrojil v primeru s sedanjim pridelkom, potem bo imel kmet od sajenja krompirja tudi zadovoljiv vir dohodkov. Pri tej zboljšani pridelavi krompirja pa ne gre za to, da se poveča produkcija za lastno uporabo, ampak predvsem, da se čim več krompirja proda za prehrano. Cene krompirja, ki so sedaj tukaj veljavne, so samo zato neprimerne, ker je pridelek krompirja na hektar tako majhen. Če bo ta pridelek dosegel ustrežajočo višino, bo tudi finančni uspeh bolj zadovoljiv. Oni poljedelci, ki se bodo potrudili, da zboljšajo pridelavo krompirja, bodo obenem dosegli tudi finančni uspeh.

Heinrich Burgstaller



Britanske bombe na Tripolis

Namesto da bi zadeli vojaške cilje, kakor to vedno trdijo, mečejo angleški letalci svoje bombe vedno znova brez izbire na arabske četrti v Tripolisu, kjer s tem povzročijo težka razdejanja. (PK. Aufnahme: Kriegsbericht v. Kayser, HH., Z.)



Rommel — Generaloberst Führer je povišal generala Rommela za Generalobersta in mu podelil hrastov list z meči k viteškemu križcu železnega križa.



Nemška pehota napada

Po kratki pripravi z obstreljevanjem zapustijo čete svoje postojanke in prodirajo k naskoku proti bolševikom. (PK. Aufnahme: Kriegsberichter Knödler, Atl., Z.)

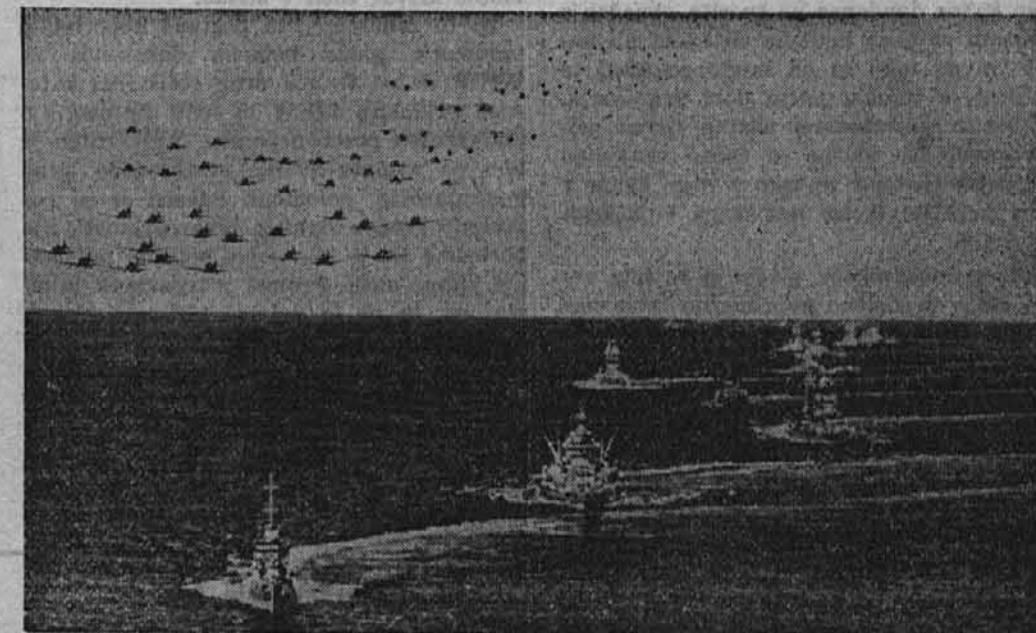


Japonske bombe na Rangun

Posnetek prikazuje zadetke na vojaških ciljeh britanskega oporišča Ranguna na jugu Burme med enim izmed številnih napadov japonskega zračnega brodivja. (Atlantic-Funkbild, Zander-Multiplex-K.)



Führerjev Generalinspektor für das Kraftfahrwesen Führer je postavil 44 Standartenführerja Jakoba Werlina za Generalinspektorja für das Kraftfahrwesen.



»Brodivje Zedinjenih držav v Ameriki je pripravljeno« tako je pisal že 13. decembra 1941. leta angleški časopis »The Illustrated London News«, pod to aliko, ki bi naj pač zazibala angleško javnost v varnost. Vsled hrabrega in odločnega postopanja Japoncev pa je sedaj predvsem ohromela mornarica USA na Pacifiku, ker so bile nekaj ur po izbruhu vojne uničene najmočnejše in najbolj udarne edinice ameriškega brodivja. (Atlantic, Zander-Multiplex, K.)

Nalog na meji

Le v končnem namenu je vsa naša opravičba

Evropsko obračunavanje je postalo druga svetovna vojna, fronte so jasno začrtane in na obeh straneh so naporji za odločitev ogromni. Proti mrtvem individualizmu Anglije, Zedinjenih držav in Sovjetov se borijo Nemška, Italija in Japonška! Gre torej za več nego za oblast samo. V Atlantiku, v Tihem oceanu in na vzhodu Evrope se borijo za najnotranjšo in najodločilnejšo vrednost človeka.

Da so v tem času, ko si delajo pot svetovno zgodovinske odločitve, v Reichu še na razpolago moči, ki se ukvarjajo z uravnavanjem in izvršitvijo, katerih uspehi se bodo udeleževali šele v bodoči mirni dobi, priča o stisnjenih energijah, ki jih ima nemški narod na razpolago.

Roko v roki z vojnimi ukrepi gresta gospodarsko preoblikovanje Evrope in narodni ter gospodarski novi red nemškega življenjskega prostora. V okvir zadnje navedenih ukrepov spada sedaj dovršena priredba Nemcev iz Kočevja nazaj v Reich in njihova naselitev, ki jo je ukazal Reichsführer 44 v Spodnje Štajerski obmejni pokrajini.

Od severa do juga bo vzhodni obmejni prostor Reicha naseljen po najboljših silovih našega naroda. Nova izgraditev bo zahtevala vse po zmogostnem koncu vojne sproščene moči. Naloga je velikanska, pripravljenost do nje brezmejna. Ako že povratek nemških ljudi iz severnega in jugovzhodnega evropskega prostora nima zgleda v zgodovini, bo v očeh bodočih generacij še bolj brez zgleda utrditve nemške narodnosti ob meji Reicha.

Kot krvni vir naroda in nosilec prostosti živeža za naš narod ima naše kmetijsko ljudstvo pravico, da se na njem popravi to, kar se je v zadnjih stoletjih zamudilo ali grešilo. Vodstvo države bo ustvarilo vse predpogoje zato. Izven dvoma je tudi zadovoljnost kmetijskega ljudstva, da prispeva k temu v vseh časih največjemu delu izgraditve. Posebej velja to za neposredne nemške obmejne pokrajine, kajti obmejno ljudstvo ima trojno nalogo; v političnem, gospodarskem in vojaškem pogledu. Politično se razlikuje nalog osnovno od one, za nemštvo v notranjosti dežele ali v jezikovnih otokih. Gospodarsko stavi vse zahteve, ki se sploh lahko stavijo, in vojaško je nalog življenjska naloga.

Bolj kakor kje drugod mora biti človek na meji politično zrel. Edino on gleda dnevno preko mej v svet in kot prvega vidijo njega od zunaj. Po njegovem delu, dejanju in obnašanju vrednotijo one, ki stojijo za njim. On mora biti obenem Nemec in Evropejec. Znanje skupne usode, velikonemškega življenjskega prostora in bioloških dednih zakonov v zgodovini, zemljepisu in naravoslovju mora biti predmet splošne izobrazbe. Na podlagi spisov iz vaških knjižnic, zvezanih z domovino in narodom, se bo uresničilo nemško kulturno življenje pri ljudeh, ki so prišli iz najrazličnejših krajev in ki se naj sedaj zvarijo in ukoreninijo v novi grudi.

Mi Nemci smo vojaški narod in zlasti ob mejah je Nemec vse življenje vojak. Plug in meč sta znaka njegovega grba. Ravno tako kakor dandanes ne tvorita obnašanja frontnih vojakov neumna ošabnost ali napačno, ravno tako se ne smejo pokazati te lastnosti v vojaški mirni dobi graničarja. Pač pa so samozavesten nastop, trajna pripravljenost za službo in trdno vzajemno življenjsko tovarištvo tako v vojni kakor v miru temeljni stebri nemškega vojaškega mišljenja.

Raz gospodarskega gledanja so bile veliko večje in fizično neprimerno težje naloge, ki so bile pred sto leti stavljene prednikom Nemcev, ki so se sedaj vrnili. Predniki so našli tam, kamor so jih zvali, da bi opravili kulturno delo, ali kamor jih je gnala njihova podjetnost, pragozd in puščavo. Da so postali gospodarji dežele in ustvarili mesta in vasi, iz stepe in gozdov pa rodovitno polje, izgradili trgovino in obrt in oboje spravili do cvetočega razvoja, na vse to so njihovi potomci lahko ponosni. Od samega ponosa na dejanja prednikov pa trajno noben človek ne more živeti, kajti čas se je premaknil naprej in stavi človeštvo vedno zopet pred nove naloge, ki jih je treba obvladati, ako naj bodo potomci vredni svojega časa in ako naj bodo še naprej opravičeni ponašati se z delom prednikov. In kdo bi danes tega ne hotel? Kdo

bi danes hotel stati ob strani, ko so se velikanski dogodki okrog nas kakor skala strmoglavili v gladino jezera in delajo kroge, katerim nihče več ne more izbegavati. Trenutek je ugoden, da nikoli tega, da vzbudi spomin na storitve prednikov. Ti so bili nekdanj prepričani samemu sebi v sredi tujih in sovražnih narodov in so po nemški šegi postavili dejanja na mesto besed. Danes ni treba obdelovati nobenih pustinj, milijoni po usodi povezanih ljudi stojijo ob mejah. Raz tega jasnega spoznanja si bodo Nemci iz Kočevja, Besarabije in Buchenlanda s štajerskimi kmečkimi sinovi znali pridobiti to obmejno zemljo in jo obdržati za vse čase.

Marsikdo bo menil, da sedaj ni čas go-

Zato daruj! Splošna blaginja vsled socialnih dajatev

Doslej je bilo v Südkärntnu izdanih vrednostnih izkazov za 445.000 RM - Mnogi rokodelci so dobili od NSV večja naročila

Ko se bo bodočo soboto in nedeljo vršilo v Südkärntnu drugo pobiranje po cesti, noben Südkärntner ne bo več imel povoda vprašati, zakaj prav za prav nabiralec od njega zahtevajo dar. Že pogostoma smo poudarjali, da NSV in WHW z denarjem, ki ga dobijo s pobiranjem po cestah in ob darilnih nedeljah, izvršujejo ogromne socialne naloge. Opozorili smo že, da ste navedeni ustanovi v pretečni spomladi rešile prebivalstvo Südkärntna pred bežo, spomnili smo se oskrbe WHW in skupnosti otrok. Nekaj števil naj še danes živo podkrepi prej navedene opozoritve.

Tako je bilo v okviru posebne službe v spomladi 1941 izdanih za RM 78.603,68 živil na vrednostnih izkazih RM 3700,— in 480.000 obrokov tople jedi. Od pričetka WHW, to je v mesecih decembru in januarju je bilo izdanih vrednostnih izkazov WHW za potrebne Südkärntnerje v znesku 445.425 RM. Deset otroških vrtcev NSV deluje sedaj in sprejema pod svojo streho

Povodom obletnice nacionalnega pokreta v Nemčiji bodo dne 30. januarja v Südkärntnu potrebni rojaki dobili dodatno vrednostnih izkazov WHW v skupnem znesku 121.050 RM. V Südkärntnu doslej za WHW nabrana vsota znaša 97.104 RM. To je čisto priprosti odgovor na tvoje vprašanje, zakaj naj daruješ! Vse kar daš in še veliko več bo koristilo tvojim rojakom in rojakinjam. Südkärntner, tudi ti se moraš obnesti pred narodno skupnostjo nemške države. Daj dostojno darilo, kadar te bodo prihodnje soboto in nedeljo opominjali nabiralec!

dnevno 600 otrok iz Südkärntna ter jih ne le nadzoruje, ampak tudi popolnoma oskrbuje. Do 31. decembra je bilo poslanih 140 otrok v okrevališča Veldes in Kronau vsakikrat za štiri tedne. S temi ukrepi je dobilo krepko podporo nešteto revežev, po velikih nemških socialnih delih se je okrepila življenjska moč novih upoštevanih rodbin v Südkärntnu, ki so vsled prilik brez lastne krivde zašli v stisko.

Že to zadostuje, da postane nepotrebno vprašanje glede pomena darovanja za WHW. Je pa še nek drug vidik, raz kate-rega pridobita WHW in NSV za blaginjo Südkärntna poseben pomen. Südkärnten je bilo po razsulu srbske strahovlade pred gospodarskim polomom. Povsod se je pojavljalo grozno strašilo brezposelnosti, nje posledica pa je bilo zopet splošno pojemanje kupne moči. Promet v trgovinah je bil majhen, in ne le delavci ter nameščenci, ampak tudi samostojni rokodelci so imeli več delopusta, kakor jim je to bilo ljubo. Prišla so potem velika naročila NSV in oživela celotno gospodarstvo. Že v prvih tednih je NSV nakupila velike količine tekstilnega blaga, predvsem opreme za rojenke in perilo za pomožne stanice, ki so

voriti o teh rečeh. Temu naj bo povedano, da ravno tako malo, kakor pred vojno ne moremo ubežati času. Boljše je, da zremo usodi v oči, in da smo si že danes na jasnem, zakaj je potrebno to ali ono in zakaj moramo tudi mi doprinesiti naše žrtve.

Edino v zadnjem namenu je vsa naša opravičba.

Nekdo, ki se je iz daljnih pokrajin Rusije vrnil v Reich, je baje rekel: »Nihče od nas ne bo vprašal in se pritožil, da je moral zapustiti to, kar ni šlo na en voz in nihče ne bo hotel večeti, kaj mu bodo dali doma v Reichu. Vodite nas v divjino, da bomo napravili iz nje njive. Vodite nas na skrajni konec očetnjave tja, kjer je delo, da ne bomo večni dolžniki in da ne bo nihče mogel trdit, da smo odšli iz naše države, ker smo hoteli imeti lažje...«

Iz teh besedi govori duh, kateri mora navdajati vse, ki imajo od Führerja svoj nalog na meji.

se pozneje ustanovile, zastore, posteljno perilo itd. za otroške vrtce, okrevališča itd. Močna tekstilna industrija dežele je s tem dobila prav znaten podvig. Toda ni se nakupovalo le blago za opremo otroških vrtcev, pomožnih stanic itd. NSV je potrebovala predvsem tudi pohištvo. Mizarji so dobili velika naročila, ravno tako stavbeniki, tesarji, tapetarji, inštalaterji, ključavničarji, kovači. Tudi še drugi obrtniki so našli zaposlitve. Vpogled v spise nakupovalnice NSV Gauverwaltung Kärnten pojasnjuje obseg teh naročil.

Pri neki tovarni pohištva v Neumarktu je bilo naročenih 50 oprem za pomožne stanice NSV. Te pomožne stanice imajo navadno čakalnico z mizami in klopmi in posvetovalnico s pisalno mizo, mizo za zavijanje, veliko omar, postelj, več stolov itd. Neka tovarna pohištva v Steinu je med drugim dobila sledeča velika naročila: naročilo za 200 pravokotnih in 300 polokroglih miz za otroške vrtce, 2000 otroških stolov, 1940 ležalnikov in 100 omar, 20 drsalic, 2500 palic za telovadbo, 6 pisalnih miz, 12 miz za pisalne stroje, 10 miz in omar za odlaganje, 10 pultov, 10 foteljev itd. Pri kovačih in Kroppu so bile kupljene navadne, stenske in namizne svetilke, posode za cvetlice itd. Nek košar je moral izdelati 200 košaric za otroke, nek tapetnik je prodal 3000 kg konjske žime za žimnice, tesarji so polagali pode, trgovine z železom so dostavile kuhinjsko posodo itd. Posebno veliko je število mizarjev, ki so dobili naročila od NSV, ne bilo bi mogoče, da bi jih vse imenovali in tudi le približno po vrsti navedli le največja naročila. Vsekakor dajo predležki podatki mal pregled o pomenu NSV kot faktorja v gospodarstvu.

Pri zimski pomoči je stvar ista. Ogromne vsote izdanih vrednostnih izkazov ne koristijo le oskrbovancem, ampak tudi trgovcem, ker se vendar mora za vrednostne izkazke prejeti blago. Teh 445.000 RM je dodaten denar, ki daje dodaten dobiček, ki je blagodejno oživel marsikatero trgovino.

Danes je v Südkärntnu že davno premagana brezposelnost, nasprotno, tudi tam se že občuti pomanjkanje delovnih moči in materiala. Vsak trgovec pa ve, da se da pri tem vendar veliko boljše živeti, nego pri brezposelnosti in ob nedostajanju kupne moči. Vsakdo bo moral priznati, da WHW in NSV ne le obvarujeta siromake pred stisko, ampak, da pomagata, da se trdno ustanovi blaginja vseh. To je pač ena izmed velikih in vendar tako priprostitih skrivnosti nacionalnega socializma, da je blaginja skupnosti odvisna od blaginje posrednic in narobe. Za to tisti, ki skrbijo za skupnost, najboljše in najbolj trajno skrbijo tudi za sebe samega. Spricho takega gledanja se bo vsak pravilno misleči Südkärntner z veseljem pridružil miselnosti skupnosti velikih nemških socialnih del in prispeval svoj osebni dar za splošno izgraditev.

nigg v krajevnih skupinah Lees, Veldes in Woch-Vellach opraviti prve apele za sotrudnice. Zene so se zelo zanimale za to, da so kumele izgradile in novi red, ker so že doumele preskusile grenko usodo po-vojne dobe. Zato stremijo vse po tem, da bi z varčnim gospodinjstvom pripomogle k pravilnemu vodstvu potrošnje in gospodar-skega položaja.

Südkärnten je dalo 25.000 zimskih reči

Mesto Aßling se je posebno odlikovalo

Pri nabiranju volnenih in zimskih reči za vzhodno fronto je Südkärnten darovalo 25 tisoč komadov. Okrožje Radmannsdorf je darovalo 11.000, Aßling zase 2300 komadov s. 117 pari smuč, okrožje Krainburg 8000 in Stein 6000 komadov. V splošnem so darovali samo dobre reči, in to kožuhe, nad 300 kožušnih mufov, velike kožušne plašče in odeje, nad 400 kožušnih telovnikov; nadalje veliko volnenih reči, n. pr. v samem Aßlingu nad 600 volnenih kratkih in dolgih nogavic, 300 puloverjev, ravno toliko ovratnih rut in 200 parov volnenih rokavic.

Čeravno izvirajo, zlasti v radmannsdorfskem okrožju, zimske reči od tovarniškega delavstva, ki nima doma velikih zalog, so bile vse v dobrem stanju; darovali so jih v zelo velikem številu, iz česar se mora sklepati na pripravljenost prebivalstva, da sodelujejo pri obnovi in da, kjer je potrebno, tudi sožrtvuje. Pretežna večina prebivalstva se čuti kot v Reich spadajočo in smatra vsled tega tudi brez poziva za svojo dolžnost, da daruje za svoje zaščitnike ter za vojake na fronti. To dokazujejo tudi številna darilom priložena pismena voščila za prejemnike na vzhodni fronti, katerim vsi želijo srečno vrnitev v domovino.

Nova deželna svetnika v Südkärntnu

Gauleiter in Reichsstatthalter jim je izročil postavitvene dekrete

V sredo popoldne je Gauleiter in Reichsstatthalter v svoji delovni sobi v prisotnosti vodje oddelka 1 in svojih personalnih referentov izročil vladnima svetnikoma Pg. dr. Douja ku v Steinu in Pg. dr. Skalki v Krainburgu postavitvene dekrete, glasom katerih jih je Führer postavil za deželne svetnike (Landräte). Gauleiter je poudaril pomembnost te postavitve, ki se je izvršila skoroda v istem času kakor izgraditev stranke in postavitev okrožnih vodij v Südkärntnu, s čemer je podčrtano ozko sodelovanje med stranko in državo tudi v teh novih pokrajinah dežele Kärnten, in sicer že od vsega začetka. Gauleiter je opozoril oba deželna svetnika na njuno posebno odgovornost, ki jo imata ravno v teh pokrajinah. Izrazil je upanje, da se bosta oba strankina sodruga, ki sta že doslej dokazala svoje zmognosti, tudi na svojih novih mestih docela izkazala in da se bosta potrudila z vso močjo, čimprej v vsakem oziru dokončati pridružitve teh pokrajin k ostalemu Kärntnu.

Oba deželna svetnika sta zagotovila Gauleiterju, da bosta z vsemi svojimi močmi in po najboljši vednosti delala po njegovih navodilih.

Matere vojakov pozdravljajo Führerja

Med njimi sta bili tudi dve materi iz Kärntna

Deset mater iz Ostmarke, ki imajo veliko število otrok je bilo v soboto popoldne v okviru oddaje »Sin, rada bi ti povedala...« sprejetih v državni oddajni postaji Wien. Poslale so od tam Führerju sledečo zahvalno brzojavko:

»Führerju oborožene sile v Führerjevem glavnem stanu. Deset mater iz Ostmarke, ki so dale življenje 112 otrokom in ki imajo veliko sinov v vojaški službi, pozdravlja ob priliki obiska državne oddajne postaje Wien Führerja v neomajni zvestobi. Zahvaljujejo se mu za veliko veselje, da jim je bila dana možnost govoriti s svojimi sinovi na bojiščih. Sieg Heil!

Anna Führer, Wien 19.okraj; Berta Zaunscher, Wien 21.okraj; Paula Grinschgl, Graz; Maria Tomüller, St. Marein, (Steiermark); Elisabeth Hanl, Steyregg, (Oberdonau); Anna Bauer, Wels (Oberdonau); Martha Kupfer, Lassing (Niederdonau); Christine Brunner, Zollenhof (Niederdonau); Ivana Plautz, Strau (Kärnten); Beate Huber, Kleinkirchheim (Kärnten).

Drugo zahvalno brzojavko je poslalo deset mater iz Ostmarke državnemu ministru za narodno prosveto in propagando dr. I. Goebbelsu.

Zavedno delo žen

Apel v Leesu, Veldesu in v Woch-Vellach

Vsak dan prejema okrožno vodstvo ženstva v Radmannsdorfu poročila, da je štab sotrudnic te ali one Ortsgruppe polnoštevilen in da so žene pripravljene sprejeti splošne smernice in navodila. Zaradi tega je mogla okrožna voditeljica žen Goritsch-

Die feine Maßwerkstätte
Wäsche-Modellhaus
Rosl König
Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

3x domovine

Stein. (Prvo poučno zasedanje obratovodij in obratnih socialnih gospodarjev.) Nemška delovna fronta (Deutsche Arbeitsfront), okrožna uprava v Steinu, je pred kratkim imela prvo poučevanje obratovodij in obratnih socialnih gospodarjev. Vsi obratovodje so se z navdušenjem odzvali vabilu. Okrožni načelnik Pg. Huemer je pozdravil udeležence in v dveh predavanjih o nekdanji gospodarski in socialni politiki primerjal z njo nacionalno socialistično narodno gospodarstvo. Nadalje je temeljito obrazložil naloge obratovodij v pogledu vodstva ljudi v obratu ter razmotrival tudi celokupno organizacijo NSDAP in posebno ono nemške delovne fronte.

Stein. (Konec kuharskega tečaja.) Pod izkušenim vodstvom Gaunterabteilungsleiterin Pgn. Angerer so se sedaj pričeli prvi kuharski tečaji tudi v okrožju Stein. Pred kratkim se je v dveh tečajih ženam praktično pokazalo kuhanje, ki ustreza zahtevam časa in čim najbolj izkorišča razpoložljiva živila.

Udeležba v obeh tečajih je bila zelo živahna. H koncu je bila prirejena poskušnja, h kateri so prišli tudi Kreisleiter s soprogo in politični komisar dr. Harman Doujak.

Kreisfrauenschaftsleiterin Pgn. Gregori je na koncu pozvala udeleženke tečaja, da tukaj pridobljeno znanje sedaj tudi praktično uporabljajo in s tem prispevajo, da vzdržimo veliki boj in si priborimo zmago.

Laak an der Zajer. (Prvo zborovanje NSDAP.) V kinodvorani se je pred kratkim vršilo prvo javno zborovanje NSDAP. Ortsgruppenleiter Pg. Viktor Bodner je pozdravil Kreisleiterja Kusa, zastopnike stranke in oborožene sile, ter prebivalce. Nato je Kreisleiter govoril o ciljih NSDAP in o njeni izgraditvi v Südkärntnu ter dal mernice za bodoče delo. Pozval je tudi prebivalstvo naj sodeluje pri izgraditvi. Ortsgruppenleiter Pg. Bodner je zaključil zborovanje zahvaljujoč se Kreisleiterju. — Te dni se je vršil tudi prvi apel žen Ortsgruppe. Kreisfrauenschaftsleiterin je dala potrebne smernice za njeno izgraditev.

Selzach. (Domache vesti.) Nenadoma je preminul znani posestnik Anton Peter nel v Laische, ki je bil dober kmetovalec in vodja bloka KVB za Laische. — Živahno delovanje se opaža pri Frauengruppe KVB. Nabrano je bilo lepo število kožušnih in volnenih stvari. — Pri ženah je veliko zanimanje za kuharske tečaje, ki se bodo vršili. — Ceste in občinske poti sedaj povsod z vneto popravljajo.

St. Veit an der Save. (Našli so mrtvi trupli.) Na desnem bregu Save, ne daleč od vasi Tatzen, so našli zmrznjeni trupli dveh približno 30 let starih moških. Istovetnosti teh mrličev doslej niso mogli ugotoviti. Orožniki v St. Veit a. Save so uvedli polzvedbe.

Lusttal. (V znamenju narodne skupnosti.) Občini Lusttal in Podgoritz sta pri drugem zbiranju v gospodinjstvih za WHW spravili skupaj 622 RM in vrhu tega nabrali 260 komadov kožušnih in volnenih stvari za naše vojake na fronti.

Kadilci dobijo izkaze (karte)

Določila o državni karti za kadilce — Žene dobijo samo polovico količine, določene za moške

Položaj na tobačnem trgu se je v zadnjih mesecih znatno poslabšal. Čeprav se je proizvodnja cigaret stalno povečala, tako da je nazadnje daleko presegala proizvodnjo v mirni dobi, se je pa na drugi strani povišala potrošnja v taki meri, da ji tudi povečana proizvodnja ne more več zadostiti. H temu pride še, da vsled vojnih dogodkov na Balkanu uvoz surovega tobaka ni bil tako velik, kakor bi bil drugače ob naravnih prilikah. Da se spričo te utesnitve napravi red in prepreči, da bi pred prodajalnici stale cele vrste, so v pretečenih mesecih razna velemera in dežele poskušale uravnati potrošnjo. V nekaterih okrajih so v to svrhu uvedli karte (nakaznice) za kadilce, v drugih okrajih so zopet imeli sistem spiskov odjemalcev. Te ureditve so se v marsikaterih ozirih izkazale kot neprikladne in niso mogle zagotoviti pravilne razdelitve blaga za kadilce, ki bi bila potrebna raz vidika pravičnosti.

Zato so se odločili uvesti karte (izkaze) za kadilce. Z veljavnostjo od 26. januarja so uvedene karte za kadilce, ki veljajo za celo državo. Ta tobačna kontrolna karta, ki jo lahko dobi vsak nad 18 let stari moški reflektant in vsaka nad 25 let stara ženska kadilka v vsaki tobačni trafiki, gostilni ali tovarniški kantini, pri čemer se od državne naaznice za oblačila odreže odsek F, opravičuje imejitelja, da si lahko kupi tobačno blago po meri zaloge. Vojaki v domovini dobijo po svojih službenih mestih oborožene sile tudi kontrolno karto za nakup v kantinah oborožene sile ali katerikoli tobačni prodajalni. Karta za kadilce sama še ne predvideva oddaje določene količine, nasprotno, deželni gospodarski uradom je na voljo dano, da po zaslusanju organizacij prodajalcev tobaka na drobno določijo za posamezne okraje, koliko se naj v vsakem kraju odda na kadilnem tobaku, cigaretah in cigarah. Karte za kadilce torej ne razdeljujejo državno gospodarski uradi, ampak vsak jih lahko zahteva v poljubni prodajalnici, vsled česar se seveda znatno pospeši izdaja teh kart. Na karto za kadilce se lahko kupi tobačno blago v celi državi. V to svrhu se vsakikrat določijo ustrezni posamezni odrezki. Žene pa ne dobijo enake količine z moškimi. Dodelitve za žene bodo znašale vselej le polovico tega, kar dobijo moški. Poedinim trgovcem je prepovedano izdajati najvišje ali najnižje količine in svojim stalnim odjemalcem postreči boljše nego tekočim odjemalcem. Vsak potrošnik dobi enak obrok. Kontrole bodo skrbale za

Göriach. (Od stanovskega urada.) Poročila sta se 24. januarja 1942 v Radovljici Mirko Dolžan iz Dovja z gospodično Nado Ulčar iz Gorja, in Poganičnik Anton iz Zg. Grabna z gospodično Kunšič Cecilio. Novoporočencem obilo sreče!

Göriach. (Odlična zavest pripadnosti k domovini. Tudi Ortsgruppja Göriach se je odlično odzvala pri nabiranju volnenih oblačil in smuču za vzhodno fronto. Nabralo se je nad 1000 komadov volnenih oblačil in 25 parov smuču s popolno opremo, 12 parov pa brez palic.

to, da prodajalci ne zadržujejo tobačnega blaga. Seveda se količina dodelitve v posameznem kraju lahko vsakikrat spremeni po tem, ali je dobava večja ali manjša. Pri dobavi posameznim okrajem se bo vpoštevalo tudi to, ali je bila po dosedanjih izkušnjah ugotovljena večja ali manjša potrošnja. Po teh dejstvih izkušnje se potem vrši dodelitev okrajem. Končni rok za uvedbo kart za kadilce je 15. februar 1942. Deželni gospodarski uradom so tukaj pustili nekaj prostega polja, ker so vendar prilike v raznih okrajih različne.

Posebna prednost kontrolne karte je v tem, da omogoča potrošniku, da se kolikor to dopuščajo zaloge posamezne trgovine, z oddajo kontrolnih odrezkov lahko krije za daljšo dobo. Neizkoriščeni dnevni odrezki zapadejo, razven vsakikratnih dveh poslednjih.

Uvedba državne karte za kadilce zagotavlja pravično razdelitev razpoložljivega tobačnega blaga. Za naprej pred prodajalnici cigar in cigaret ne bo več vrst potrošnikov in je zasiguran delež na tobačnem blagu, cigarah in cigaretah tudi onemu, ki ga poklic zadržuje da bi se udeležil lova za tobakom. Postala bo vsled tega kmalu zelo popularna.

Nadaljnje podrobnosti glede kart za kadilce

Potrebno je, da se predlagatelj osebno zgleda z uradnim izkazom.

Iz uredbe državnega gospodarskega ministra o uvedbi kart za kadilce je posneti še to, da bodo prodajalec tobak, izstavile in izdajale kontrolne karte ne le strokovne trgovine industrije, ampak tudi prodajalne kolonialnega in mešanega blaga. Pri tem je načeloma potrebno, da pride predlagatelj osebno. V svrhu ugotovitve istovetnosti osebe predlagatelja z imejiteljem predložene državne karte za oblačila, je treba izdajnemu mestu predložiti uradni izkaz. Za pripadnike oborožene sile izdajajo kontrolne karte izključno njihova službena mesta. Inozemski delavci dobijo kontrolno karto le, ako niso nastanjeni v zaključnih taborih. Delavke iz Poljske so izključene. Izdaja kontrolne karte se v teh primerih vrši po predlogu obratovodje pri gospodarskem uradu. Na dnevne odrezke se lahko po izbiri prejema cigare, cigarete ali tobak za kajenje, žvečenje in njuhanje. Prodajalnice smejo na posamezne odrezke oddajati tobačno blago le v okviru vsakikrat določene najmanjše in najvišje količine, prekoračenje najnižjih količin je le takrat dopustno, kadar obstoječa zalog blaga še dopušča nadaljnjo tekočo prodajo. Za vse prodajalnice, ki smejo oddajati tobačno blago potrošnikom samim, velja prepoved prodajati blago brez kontrolnih kart ali kontrolnega izkaza. Kadar se blago pošilja, lahko potrošnik odloči odrezke kontrolne karte in jih predloži odpošiljajoči prodajalni. Pri pošiljanju blaga sme potrošnik ob odločitvi vstreznih odrezkov prejeman blago za tri mesece vnaprej. Redno kontrolo bodo opravljali deželni gospodarski uradi upoštevaje pristojne organizacije obrtnega gospodarstva po preizkušnjah na preskok in po nena- dnih pregledih.

873 godbenih krogov v Kärntnu

Iz letnega poročila narodne prosvete

Nemška narodna prosveta (DAF) objavlja letno poročilo o delu v letu 1940/41., ki vsebuje tudi primerjavo s podatki dela v zadnjem mirmodobnem letu. V letu poročila se je udeležilo naprav narodne prosvete 10,5 milijonov ljudi napram 8,1 milijonom leta 1938/39. Pri tem vzbujajo pozornost, da znaša delež Kärntna na delovnih skupnostih, krogih in tečajih 27,2 odst. Ta nenavadno visoki delež je povzročilo, kakor ugotavlja letno poročilo, 873 delovnih krogov za godbo, ki so ob 38.400 večerih dosegli število 107.000 udeležencev. Delež pri uspehu vseh prireditev v državi prekaša za mnogoternik številčno razmerje prebivalstva dežele napram prebivalstvu države.

Živahno delo stranke v okrožju Stein

Velike manifestacije v Steinu in Littai

Südkärnten se danes že popolnoma zaveda, da je vključeno v skupnost nemške države. Udeležba prebivalstva na javnem življenju in na dogajanju se zrcali v udeležbi na prireditvah NSDAP. Ko so pred kratkim lepaki pozvali prebivalstvo, da se udeleži prvega javnega zborovanja v Steinu, se je temu pozivu odzvalo na stotine mož in žena. Kreisleiter Pg. Pilz je govoril o boju proti bolševizmu in plutokraciji. — Kot pravi veliki borbeni dan NSDAP se lahko označi prireditev v Ortsgruppe Littai. Na meji te Ortsgruppe je Ortsgruppenleiter v imenu prebivalstva pozdravil Kreisleiterja. Pozdravile so ga tudi deklice in dečki. Littai je bil ves v zastavi. Pred zborovalno dvorano je občinski komisar pozdravil Kreisleiterja, ki je potem skoz špalir uradnih predstavnikov Kärntner Volksbunda vstopil v zborovalno dvorano, okrašeno z zastavami. Oni, ki v dvorani niso imeli več prostora, so šli v šolske razrede, kjer jim je zvočnik priobčil govor Kreisleiterja. Obeležje so prireditvi dale pesmi mladine in pevskega društva. Izdane so bile številne članske izkaznice Kärntner Volksbunda možem in ženam. Popoldne se je vršil prvi apel strankinih sodrugov, pri katerem je Kreisleiter objavil ustanovitev Ortsgruppe NSDAP Littai in ustanovitev prejšnjega Ortsgruppenführerja KVB Pg. Rohma za Ortsgruppenleiterja NSDAP.

Die reinste Freude

hat man an dem kleinen Karl. Er ist vergnügt, hat guten Appetit und schläft gut. Also alles Zeichen der Gesundheit. Die Mutter gilt ihm

NESTLE KINDERNÄHRUNG

hergestellt aus den Bestandteilen des Weizenkornes, bester Alpenmilch und Zucker unter Zusatz knochen- und blutbildender Salze und den Vitaminen des Lebertrans.

Probieren Sie auch Broschüre „Ratschläge eines Arztes für junge Mütter“ kostenlos und unverbindlich durch die

Nestle Wien Aktiengesellschaft
Wien I.
Biberstraße 11



Moderne Augengläser

Dipl.-Optiker C. Krontub

diagnostik.

Gartenhofstraße 15

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.



OSRAM - D daje poceni svetlobo.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

44. LEKCIJA

Leichte Gespräche.

Über die Zeit (wann?).

1. Im Winter ist es kalt, im Sommer heiß, im Frühling und im Herbst kühl.
2. Am Morgen geht die Sonne auf und am Abend unter.
3. Frühmorgens wenn die Hähne krähen, geht er auf die Jagd.
4. Mittags und abends muß er Tropfen einnehmen.
5. Eines Tages erklärte er mir die Zusammenhänge.
6. Er arbeitet bei Tag und bei Nacht.
7. In der Nacht hat es geregnet, aber bei Tagesanbruch ist es wieder schön geworden.
8. Vor acht Tagen war das letzte Gewitter, vor 14 Tagen bin ich zum letzten Male baden gegangen.
9. Alle Tage ist kein Sonntag, alle Tag gibt's keinen Wein.
10. Du kannst kommen, wann du willst, vormittags oder nachmittags oder auch abends.
11. Bitte komm zur rechten Zeit!
12. Heutzutage sind Rundfunk und Tonfilm eine Selbstverständlichkeit.
13. Gestern hat sie die ganze Nacht getanzt und heute schläft sie den ganzen Tag.
14. Ich muß auf einige Zeit verreisen.
15. Tag für Tag erzählt er mir die gleiche unwahrscheinliche Geschichte.
16. Von Zeit zu Zeit einmal auszuspannen ist notwendig.
17. Als sie ihn sah, wurde sie zum erstenmal rot und verlegen.
18. Ich bitte Sie, meinen Brief unverzüglich (ohne Verzug) zu beantworten.
19. Ekelhaft, dieses Wetter; es regnet unaufhörlich.
20. Voriges Jahr war der Winter sehr streng, dafür wird er vielleicht dieses oder nächstes Jahr um so milder sein.
21. Von Tag zu Tag wird man leider älter.
22. Ab und zu eine nette Unterhaltung in einer fröhlichen Gesellschaft ist ganz angenehm.

Wie geht es Ihnen?

Danke, ganz gut.

Wie fühlen Sie sich?

Dankbar, bedeutend besser.

Ich bin momentan ganz schwindlig.

es dreht sich alles vor meinen Augen.

Jetzt ist es Gott sei Dank vorbei.

Ist sie schon zu sich gekommen?

Lassen Sie den Arzt holen!

Wenden Sie sich doch an einen Spezialarzt!

Ich bin zu sehr gelaufen, jetzt habe ich Seitenstechen.

Atmen Sie tief!

Herr Doktor, bitte verschreiben Sie mir ein harmloses Schlafmittel, ich kann die halbe Nacht nicht schlafen.

Wörter.

aufgehen (Sonne) — vzhajati (sonce)
 ausspannen — izpreči
 ekelhaft — gnusen, ostuden
 einnehmen (etwas) — zaužiti
 frühmorgens — zgodaj zjutraj
 Gesellschaft (w) — družba, družina
 heutzutage — dandanes
 krähen — dreti se, kikerikati
 ohnmächtig — onemogel, nezavesten
 schwindlig — vrtoglav, omotičen
 Seitenstechen (s) — bodljaji
 Selbstverständlichkeit (w) z. B. das ist eine — to se samo ob sebi razume
 Tagesanbruch (m) — svit
 unaufhörlich — neprestan, -a, -o
 untergehen (Sonne) — zahajati
 unverzüglich — nemudoma, brez odloga
 unwahrscheinlich — neverjeten, -a, -o
 Verzug (m) — odlog, zamuda
 vorig — (po)prejšnji, -a, -o
 vormittags — dopoldne
 Zusammenhang (m) — zveza, stik, sklad

Redewendungen.

Bei Tag und bei Nacht — po noči in po dnevi
 zur rechten Zeit — o pravem času
 Von Zeit zu Zeit — včasih
 verlegen werden — v zadrego priti
 ab und zu — včasih

O civilnih porokah

Moški se lahko poroči, ko je dovršil 21 let. Dekleta se lahko omožijo po dovršenem 16 letu starosti. Osebe, ki so za pridobitno delo nezmožne, se ne morejo poročiti. Sklepanje zakonskih zvez je mladostnim mogoče samo z dovoljenjem staršev ali njih zakonitih namestnikov. V primerih, da se mladoletnemu brez razlogov odkloni pristanek za vstop v zakon, odloča sodnik, ki je višji varuh nedoletnih.

Pri sklepanju zakonskih zvez se ne sme nemška kri pomešati s plemensko tujo krvjo. Za zakon radi bolezn ali pa drugače nesposobni ter sorodniki v prvem kolenu in svaki se ne morejo združiti v zakonske pare. Adoptirane otroke je smatrati kakor sorodnike. Skleniti več kakor en zakon je kaznivo.

Ponovne ženitve in možitve po izvršenih ločitvah se naj sklepajo šele šest mesecev po ločitvi prejšnjega zakona. Pripadniki oborožene sile in državne delovne službe potrebujejo za ženitev še posebnega dovoljenja svojih oblasti.

Poroke sklepajo samo poročni, takozvani stanovski uradi, ki se jim pravi Standesämter (Standesamt). Eventualne cerkvene poroke se lahko vršijo šele po končani poroki pri poročnem uradu. Oklici so neveljavni, če se poroka ne vrši v šestih mesecih po oklicu. V primerih, kjer gre za življenjsko nevarnost, se zakon lahko sklene tudi brez oklicev.

Zaročni par mora na civilnem ali poročnem uradu izjaviti, da želi postati zakonski par. Pri tem morata biti navzoči dve prič. Na vprašanje uradnika stanovskega urada, če želita stopiti v zakonsko zvezo in sta ženin in nevesta odgovorila z »ja«, sledi v imenu Reicha izjava uradnika, ki izreka, da je zakon pravnoveljaven.

no sklenjen, kar se hkrati tudi vpiše v družinsko knjigo. Poročena pa dobita vsak po en poročni list kot potrdilo o sklenjeni poroki.

Pri poroki mora zaročni par biti osebno navzoč. V vojnem času se dovolijo tudi izjeme. Poroke se v takih primerih vršijo brez ženina doma ter brez neveste na fronti. Take vojne poroke so tudi veljavne, če je zakonec, predno je izrekel besedo »ja«, umrl.

V tujini živeči zaročni par ali zaročni par brez rednega bivališča poroča Standesamt Nr. 1 v Berlinu. Poroko lahko opravi tudi drugi poročni urad, za kar je pa potrebno predhodno dovoljenje za poroko pristojnega poročnega urada.

Zakonska zveza bi bila neveljavna, če so se pri sklepanju iste zgodile napake. Ničnostna bi bila tudi poroka, ki se je sklenila s tujo-krvno osebo. Isto velja za družinsko zvezo, ki bi se sklenila zoper zakon o čuvanju dednega zdravja. Poroka, ki je imela namen, dati ženi ime in državno pripadnost, tudi takoj izgubi svojo veljavnost. Brez veljave bi tudi bila poroka med bratrolomci, nadalje dvojni zakon med sorodniki in svaki. Take neveljavnosti sklenjenih porok nastopijo z dnem, ko jih sodišče proglasi za neveljavne.

Otroci iz zakonov, ki se jih proglasi za neveljavne, so nezakonski, če se je neveljavnost zakona izrekla na podlagi tuje-krvnosti enega zakonskega partnerja ali na podlagi zakona o zaščiti dednega zdravja. Pri vseh ostalih razveljavljenih zakonov je smatrati otroke za zakonske.

Razveljavljenje poroke se lahko zahteva, če se je en zakonski partner zmotil v stvarih in bi se ne bil poročil, če bi bil vedel za nje, ali pa če se je sklep zakona doslego z grožnjami ali silo. V vseh primerih je pa potrebna razsodba sodišča.

Fast möchte man sagen: an ihren Kaffeetischen kann man sie erkennen, die verschiedenen Landschaften unserer schönen Heimat. Der hier ist aus Salzburg. Handgewebt die Decke, daran vier Spitzenzipfel, in der Mitte ein rotgestickter Streifen, dazu das weißgrüne Gmundenergeschirr. Farblich und fein.



Hier kommt es auf den Zusatz an.

denn erst durch den Zusatz von vier Spitzenzipfeln bekommt die Kaffeedecke das Besondere — das Salzburgerische und das Festliche! Und so etwas Besonderes und auch am Alltag ein bißchen Festliches muß bei uns auch der Kaffee haben, der an jedem Morgen und dann mehrmals am Tage auf den Tisch kommt!

Deshalb tun wir einen Zusatz zum Kaffeegrundstoff. Zum mild-Aromatischen das kräftig-Würzige. Und zwar nehmen wir einen guten Kaffeezusatz, wie **Karo-Franck!** Wir wissen: mit ihm bekommt der Kaffee das Besondere — den Schmelz, den appetitlichen Duft und die schöne Farbe.



Karo-Franck

tut jedem Kaffee gut!

Razno

Borneo

Največji Sunda-otok, Borneo, za Grönlandijo in Novo Guineo, največji otok na svetu, leži med Javajskim, Južnokitajskim, Sulu in Celebes-morjem ter med Makasarsko morskoro cesto. Površina otoka meri 734.000 kvadratnih kilometrov, na kateri živi komaj dva in pol milijona prebivalcev. Skoraj celotno obrežje otoka je močvirnato, lahko bi se reklo skoraj bolj pod vodo, zaraščeno s pragozdovi, tako da je dostop v notranjost otoka mogoč edino po rekah, veletokih in zraku. Svet se v notranjosti otoka nekoliko dviguje. Povprečna nadmorska višina znaša 1000 metrov. Nekateri hribi presegajo seveda to višino in dosega 1800 metrov. Vrh Tebang, ki leži na sredini otoka, je skoraj 3000 metrov visok. Gora Kinibalu, ki leži na severu, meri 4566 metrov. Na severozahodnem obrežju so reke Padas, Limbang, Baram, Redschang in Lupar; na vzhodnem Mahakam in Bulungan; na južnem Barito, Murung, Kahajan ali Veliki Dajak, Katingan in Pembuang važne tekoče vode; na zahodnem pa Kapuas, ki je hkrati glavna reka. Vse te tekoče vode preplavijo v deževnem času svoja obrežja ter tvorijo delte.

Klimatične razmere so na otoku bolj zdrave, kakor bi bilo pričakovati po legi z ozirom na ekvator in močno deževje v vsakem letnem času. Rastlinstvo je zelo bogato na tropičnih oblikah. Gozdi listnatega drevja segajo na Kinibalu vse do 2800 metrov, nakar sledi pas alpskega grmovja še čez 3000 metrov. V višjih legah pa raste samo grmičje in trava. Palme ra-

stejo v legah do 1000 metrov visoko, od katerih sta samo dve vrsti res koristni. Palme vrste rotang in pritikavec delajo samo obrežne gozdove neprehodne. K temu se pridruži še bambus in pandanus ter cela vrsta drugih dreves. Omena vredno je kafirno drevo, nadalje takozvano drevo kruha, drevo začimbe itd. Na severu je rastlinstvo precej podobno rastlinam na Filipinah.

Zivalstvo Bornea je zelo sorodno z onim na Sumatri, manjka le tiger. Prav domača je takozvana nosna opica (Nasalis) ter bodeča svinja in dve vrsti veveric, od katerih se ena preživlja z žuželkami. Žuželk samih je pa mnogo vrst in v raznih pestrih barvah.

Na Borneu živijo ob morskem obrežju ter ob rekah Malajci, ki so pred davnimi časi prišli kot naseljenci iz Sumatre in Jave ter že tam živeče domačine izrinili v notranjost otoka in jim dali ime Dajak. Tako je nastal otok malajski, ki je deloma pod angleško in holandsko oblastjo. Holanci so kot nasledniki Portugalcev danes gospodarji nad dvema tretjinami celega otoka. Angleži sedijo na severu v provincih Brunei in Saravak ter na otoku Labuan. Na vzhodnem obrežju otoka živijo še danes Bugi, ki so znani kot dobri mornarji. Notranjščina otoka je še danes velika uganka. Ne samo da ni obljudena, notranjost je še prav malo raziskana.

Na otoku Borneu so nahajališča važnih mineralij, kakor petroleja, črnega premoga, zlata in diamantov ter so to glavne vabe Japoncev, da so se izkrcali na britanskem otoku, kjer so že zasedli nekatere petrolejske vrelce. Otok sam s svojo ogromno nenaseljeno prostornino je seveda tudi za presežek japonskega prebivalstva zelo pripraven. Že obstoječe njive riža in nasade južnega sadja ter sladkorne trte bi japonski naseljenci v kratkem času povečali in razširili, kar bi vzporedno z ostalimi gospodarskimi panogami preživljalo lepo število Japoncev.

SONNTAGS- u. NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 31. Jänner bis 7. Februar

MR. M. RAUCH

Kreissparkasse Radmannsdorf

Hauptanstalt Radmannsdorf - Hauptzweigstelle Abling

Uebernahme von Einlagen auf Sparbuch und in laufender Rechnung. Unser Spargiroverkehr verbürgt Ihnen schnellste und billigste Ueberweisungsmöglichkeit. Darlehen gewähren wir gegen erstrangige Hypothek oder auf Wechsel. Wir beraten Sie gerne über das Bausparen sowie in allen Geldangelegenheiten.

Prevzamemo vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu. Naš promet v hranilnem žiru vam jamči za najhitrejšo in najcenejšo možnost nakazovanja. Posojila dajemo na hipoteke na prvem mestu ali na menice. Z nasveti glede štednje za nove stavbe, kakor tudi vseh drugih denarnih zadev smo Vam rade volje na razpolago.

Krainische Oel- und Fienisfabrik G. m. b. H.

erzeugt:

Leinöl,
Leinölfirnis,
Rizinusöl,
Leinkuchenmehl

ZADDET & Co.

Freithof bei Krainburg

Universale

Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-



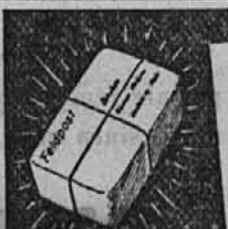
Erzeugung
für Damen
und Herren

Domschale

HARMONIK



JOS. FLEISS
ST. VEIT a. Sava (Postno Irtzece)



Etwas Gutes
fürs Feldpostpäckchen!

Legen Sie einmal „Rosodont“, die feste Zahnpasta, bei. Die schätzt der Soldat besonders, denn sie kann nicht zerdrückt werden und die Sachen im Tornister beschmutzen. Und so leicht, so handlich und so gut ist

Rosodont

Bergmonna feste Zahnpasta

KMETIJSKA

ZADRUGA

POLJEDELSKI STROJI
UMETNA GNOJILA
APNO ZA GNOJENJE
KRMILA • SEMENA
SEMENSKI KROMPIR

Krainburg, Laak

Wir bei Domschale

HANS JARITZ

Offene Handelsgesellschaft — Lebensmittelgroßhandel

Klagenfurt, St. Ruprechterstraße 17

Gegründet 1882 - Fernruf 2464

Großlager in Klagenfurt, Villach, Kühsdorf-Treibach-Althofen

PLAMEN

Schmiedegenossenschaft m. b. H.

Bau- u. Schuhnägeln, Handelschrauben, Isolatorenstützen, Skibindungen, Kunstschmiede

KROPP-SUDKÄRNTEN

Spielwaren Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

Ruf

Südkärnten

bereitet sich auf die
Kontenrahmenpflicht
vor

Ruf-Organisation

hlllll

Prospekte u. Vertreterbesuch durch:

DR. C. GALLIN, KLAGENFURT PLATZGASSE 9. TEL. 11-36

HIŠNI

KOLENDAR

dobite za ceno

50 Rpf.

v vseh knjigarnah in tudi
trafikah na Gorenjskem

Keramische Industrie

KOSMAC
FRANZ
SPEZIALOFEN
ERZEUGUNG

MANNSBURG

Čitajte
in širite
Karawanken
Bote



In Sportgeschäften und Drogerien zu haben



Vsemogočni je danes ob 13 1/2 uri poklical k sebi v
onostranstvo mojo ljubo in nad vse skrbno mamo, gospo

Josipino Puppo

v 95. letu njene starosti.

Pogreb blagopokojne se vrši v soboto 31. januarja ob
15. uri izpred hiše žalosti na staro pokopališče v lastno grobnico.
Prosim za tiho sožalje.

Krainburg, 28. januarja 1942.

Marie, adopt. hčerka



Der Allmächtige hat heute um 13.30 Uhr meine liebe,
gute und treubesorgte Mutter, Frau

Josefine Puppo

im 95. Lebensjahre ins bessere Jenseits abberufen.

Die Beisetzung erfolgt am Samstag, den 31. Jänner, um
15 Uhr auf dem alten Friedhof in eigener Gruft statt.

Bitte um stilles Beileid.

Krainburg, den 28. Jänner 1942.

Marie, adpt. Tochter.

Lichtspiele

Allgemeine Film Leih- u. m. v. n. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

31. I. um 15.30, 18.30 Uhr
1. II. um 15.30, 18.30 Uhr
Immer nur du
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
3. II. um 15.30 Uhr
4. II. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Hänsel und Gretel
3. II. um 18.30 Uhr
4. II. um 18.30 Uhr
Die Geliebte
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
Oh! Diese Männer!
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
4. II. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Wundervolle Märchenwelt
4. II. um 18.30 Uhr
5. II. um 18.30 Uhr
Heimweh
Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG

1. II. um 10.30 Uhr
Jugendvorstellung
Till Eulenspiegel
30. I. um 18.30 Uhr
31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 13.30, 16, 18.30 Uhr
2. II. um 18.30 Uhr
Immer nur du
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
3. II. um 18.30 Uhr
4. II. um 18.30 Uhr
Zwischen Hamburg und Haiti
Für Jugendliche nicht zugelassen!

L A A K

31. I. um 19 Uhr
1. II. um 13.30, 16, 19 Uhr
Jungens
Für Jugendliche zugelassen!
4. II. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Tischlein deck' dich!
3. II. um 19 Uhr
4. II. um 19 Uhr
5. II. um 19 Uhr
Confetti
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI

31. I. um 19 Uhr
1. II. um 16 und 19 Uhr
2. II. um 19 Uhr
Auf Wiedersehen, Franziska!
Für Jugendliche nicht zugelassen!
5. II. um 15 Uhr
Jugendvorstellung
Till Eulenspiegel
5. II. um 19 Uhr
Casanova heiratet
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MIESSDORF

31. I. um 20 Uhr
1. II. um 15, 17.30, 20 Uhr
Die Geyerwally
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKTL

31. I. um 15.30, 18.30 Uhr
1. II. um 10, 15.30, 18.30 Uhr
2. II. um 18.30 Uhr
3. II. um 18.30 Uhr
Der Weg ins Freie
Für Jugendliche nicht zugelassen!
4. II. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Marschall Vorwärts
4. II. um 18.30 Uhr
5. II. um 18.30 Uhr
6. II. um 18.30 Uhr
Der Weg zu Isabell
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH

31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 15.30, 18.30 Uhr
Rosen in Tirol
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 10, 15.30, 18.30 Uhr
Stukas
Für Jugendliche zugelassen!
4. II. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Tischlein deck' dich!
4. II. um 18.30 Uhr
5. II. um 18.30 Uhr
Heimweh
Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT

31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 13.30, 16, 18.30 Uhr
2. II. um 18.30 Uhr
Stukas
Für Jugendliche zugelassen!
4. II. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Erlebte Heimat
4. II. um 18.30 Uhr
5. II. um 18.30 Uhr
6. II. um 18.30 Uhr
Fanny Elßler
Für Jugendliche zugelassen!

VELDES

31. I. um 15.30 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Marschall Vorwärts
31. I. um 18.30 Uhr
1. II. um 13.30, 15.30, 18.30 Uhr
Oh! Diese Männer!
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
4. II. um 18.30 Uhr
5. II. um 18.30 Uhr
Heimweh
Für Jugendliche nicht zugelassen!

WART

30. I. um 18.30 Uhr
31. I. um 18.30 Uhr
Hochzeitsnacht
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. I. um 16 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Erlebte Heimat
1. II. um 13.30, 16, 18.30 Uhr
2. II. um 18.30 Uhr
Ein Leben lang
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SÜDKÄRNTEN

Für den Lebensmittel-Einzelhandel (Gemischtwarengeschäfte) werden das Einrichten und Führen von Durchschreibebuchhandlung nach vorgeschriebenen Kontenrahmen sowie Jahresabschlüsse übernommen. Zuschriften unter »Bilanz- und steuerkundig« an Ala, Klagenfurt, Alter Platz 1

OSEBA,

ki mi je na dvorišču »Alte Post« v Krainburg, pred mlekarno vzela aktovko raz sank, je bila z okna opažena, in se poziva, da jo takoj vrne v mlekarno, sicer...

VIKTOR KLEINLERCHER

krzveno strojarstvo in barvarstvo, »nakupovalnica krznac« - Domschale
Kupim krzna vseh vrst kakor: od mačk, zajcev (divjih in domačih), jagnjet, lisic in drugih.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili dragega pokojnika Egidija Kožarja, stavca na njegovi zadnji poti — iskrena hvala. Posebno hvalo pa izrekamo vsem onim, ki so darovali cvetje in uredili tako lep pogreb.
DOMSCHALE, 22. januarja 1942. Kožarjevi

Spielwaren

Kinderwagen

Kinderbetten



GRÜNER

Klagenfurt, Bahnhofstr.

TITAN

A. G.

erzeugt:

Stein - Südkärnten

Baubeschläge, Küchengerätschaften, Fittings, Waagen, Temper- und Graugussartikeln nach Modellen oder Zeichnungen



V neizmerni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati, tašča, teta in svakinja, gospa

Magda Sirc-Rant

danes ob pol 2. uri po dolgi mučni bolezni zatisnila za vedno svoje trudne oči.

Pogreb se vrši 26. januarja ob 15. uri.

Krainburg, dne 24. januarja 1942

Žalujoča rodbina Sirc

in ostalo sorodstvo

Landwirtschaftliche Technische Ketten, Pflüge und deren Bestandteile

Kettenfabrik A. G. in Lees

L. PORENTA

LEDERWAREN

ERMERN 16
Post BISCHOFSLAK

TANNENFABRIK

G. M. B. H. ZWISCHENWASSERN

Herstellung folgender Gerbstoffe:

Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Kemotan TF u. TC, Summach etc.

Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde Stalni nakup smrekovega lubja po dnevni ceni



Wir geben allen unseren Bekannten die traurige Nachricht, daß unser lieber Vater, Gatte, Herr

Hans Ladkner

Oberlehrer i. R.

Mittwoch, den 28. Jänner, nach langem Leiden verschieden ist.

Die Beerdigung findet Freitag, den 30. Jänner, Nachmittag in Gallenfels bei Krainburg statt.

St. Veit a/Save, 29. Jänner 1942.

In tiefer Trauer:

Julie Ladkner, geb. Jonke, Gattin.
Frieda, Hedi und Alfred, Kinder.